

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

UPPSALA. MOTIV FRÅN FYRISÅN. — FOTO. ATELJÉ BORKE, UPPSALA.

24:DE ÅRG.

DEN 26 NOVEMBER 1922.

N:O 9

Foto. E. Finn, Uppsala.

Klode: Aug. Sjöberg, Kåre'vansst., Gbg

Provetkjelleri.

Den 14 november ingick från Uppsala underrättelsen, att professor Skytteanus därstädes, d:r Rudolf Kjellén vid 9-tiden på aftonen avlidit i en ålder av 58 år. Sedan rätt länge hade han lidit av ett möjigen under sina turistfärder på cykel landet runt förvärvat hjärtfel, som de sista veckorna tvungit honom intaga sängen. I det längsta hade man dock hoppats på ett vederfående, vilken förhoppning emellertid sveks.

Med Kjellén bortgår en av vårt lands fruktbaraste politiska skriftställare, dessutom en akademisk lärare av mindre vanlig betydelse och en forskare på statsvetenskapernas område, som verkat omskapande på statskunskapsstudiet i vårt land.

Johan Rudolf Kjellén var född den 13 juni 1864 på Torsö i Vänern utanför Mariestad. Föräldrarna voro kyrkoherden därstädes Anders Kjellén och hans maka Hulda Hultberg. Utrustad med en ovanlig receptivförmåga bedrev han sina skolstudier med den snabbhet, att han ännu icke sextonårig kunde avlägga sin mogenhetsexamen vid Skara gymnasium, och kom därefter som student till Uppsala, där han snart blev lika uppuren av sina kamrater som sångare och deltagare i det sociala livet som av sina lärare som en vetenskapens lovande ämnessven. Till huvudämnen valde han statskunskap och historia. Sina första lärospån i den förra gjorde han nedanför Vilhelm Erik Svedelius' kateder för att därefter i Oskar Alin erhålla den lärare, som väl på hans politiska åsikters utbildning övade största inflytandet. I historia hade han förmånen framför allt av Harald Hjarnes väckande undervisning, av vilken han dock måhända delvis på grund av motsättningen mellan denne och Alin, men väl även på grund av djupgående temperamentsolikheter icke kom att röna samma inverkan som studenterna av något senare årsklasser. Sina akademiska examina undångjorde han raskt, blev filosofie kandidat 1883 och filosofie licentiat efter de äldre bestämmelserna i tre ämnen 1888 samt förvärvade sig med sin 1890 ventilerade gradualavhandling "Studier rörande ministeransvarigheten" — en komparativ statsrättslig studie — såväl förordnande som docent i statskunskap som den akademiska lagern vid nästföljande doktorspromotion (1891). Så gott som omedelbart kallades han nu till Göteborgs nyupprättade högskola för att som e. o. lärare övertaga ansvaret för undervisningen i sitt huvudämne, var till 1893 lades även geografi.

Både statskunskap och geografi befunno sig vid Kjelléns tillträde av sitt akademiska lärarekall vid de svenska universiteterna i ett övergångsskede, då minst av allt på dem kunde tillämpas den boströmska definitionen på en vetenskap: "ett sammanhängande och fullständigt helt av allmännyttiga och nödvändiga kunskaper". Deras gränser voro i hög grad flytande. I Uppsala hade ämnet statskunskap av Svedelius fattats så, att det jämte en del praktiskt nyttiga upplysningar om land och folk, om förvaltning och författning även inbegrep det europeiska statssystemets historia efter Wienkongressen 1815. Alin hade lagt huvudvikten på den svenska och unionella statsförfattningens utforskning historiskt och positivt och givit upphovet till en kvasi-statsrättslig riktning, som hotade att förkväva ämnets politiska aspekter. I Lund hade Martin Weibull till statskunskapen anknutit geografins studium under påverkan särskilt av Karl Ritter och Oscar Peschel, medan hans efterträdare på lärostolen Pontus Fahlbeck därmed förknippat en begynnande vetenskaplig behandling av det statistiska stoffet och även upptagit till föreläsningar politik i ordets aristoteliska betydelse. I denna mångfald av olika utvecklingslinjer med inbördes delvis ganska litet sammanhang var Kjellén den förste, som sökte

bringa reda och ordning. Med imponerande oförskräckthet försökte han orientera sig på alla sina båda ämnens olika forskningsfält och man överraskades icke litet över att se honom, humanisten, söka göra även den naturvetenskapliga geografien rättvisa genom självständiga insatser på geologiens och seismografiens område. Men framför allt sökte han dock utbilda och systematisera konglomeratet av statskunskaper till en verklig statsvetenskap. Just det geografiska studiet kom härvid att för honom bli av betydelse: Friedrich Ratzels antropogeografiska åskådningar gjorde på honom ett outplånligt intryck. Han strävade nu att i staterna identifiera konkreta individualiteter, "stora faktiska realiteter med mänskliga känslor och i alla slags förbindelser med varandra", väsenden, som vi kalla makter. Det ligger en påtaglig antropomorfistisk överdrift i dessa och liknande uttryck, en överdrift, som blottar den hädangångnes största svaghet som forskare, nämligen hans böjelse för konstruktion och hans oförmåga att stå emot ordens och bildernas, överhuvud de ofta falska analogiernas makt över tanken. Men oberoende härav var en statsbeskrivning inriktad på statsindividualiteten och statsindividualiteternas inbördes förhållanden en riktig och fruktbar tanke. Den mognaste frukten härav var hans mest kända, i ett flertal upplagor utgångna arbete, det om Stormakterna, vilket blivit av största betydelse för den bildade svenska allmänhetens utrikespolitiska orientering.

Det knappt tillmätta utrymmet tillåter icke ett närmare ingående på den hädangångnes vetenskapliga produktion. Därbredvid kan han uppvisa en synnerligen rik publicistisk, även sedan han år 1901 blivit professor vid Göteborgs högskola och icke längre tvangs därtill av brödbekymmer. Över huvud kan nog sägas, att Kjellén med sina mångsidiga intressen och kunskaper, sin lediga och lättflytande, om ock stundom av bilder och "aandrigheder" en smula överlastade, kåserande stil var en boren journalist. På samma grund var han även en överdådig talare, vilken som få förmådde att fångsla och rycka med sig sina åhörare vare sig det gällde framställningen av något till hans vetenskap hörande ämne eller ett agitatoriskt inlägg i den dagspolitiska striden.

Ty även agitator var Kjellén. I politiken tog han lidelsefullt parti och lyckades också erövra plats i riksdagen, först i dess andra kammare 1905—08 för Göteborgs stad, sedan i dess första 1909—17 för Kalmar län. Inom riksdagen blev hans inflytande mindre än vare sig han själv eller andra väl väntat: riksdagshögern var för jordbunden att kunna följa hans unghögerandes högre flykt. I rösträttsfrågan gjorde han sin insats genom skapandet av den s. k. Mossebolinjen, för från byråkratien hotande faror hade han en öppnare blick än de flesta och under världskriget hade han tillfälle att i hemliga utskottet representera den s. k. aktivismen. Men några egentliga spår i riksdagsbesluten lyckades han icke sätta.

År 1916 kallades Kjellén till innehavare av den skytteanska lärostolen i vättalighet och statskunskap. Han drog sig nu tillbaka från det politiska livet dels på grund av begynnande sjuklighet, dels på grund av en naturlig önskan att utredigera resultaten av sin forskning. Någon minskning i hans överrika produktion kunde knappast ens under dessa sista år med dess mera krävande lärarverksamhet förmärkas. Särskilt må erinras om hans politiska handbok om Sverige.

Som lärare var Kjellén särskilt under göteborgstiden, men även i Uppsala mycket högt uppuren. Han intresserade sig för ungdomen och förstod att intressera den. Hans lärjungar bevara honom i tacksamt minne.

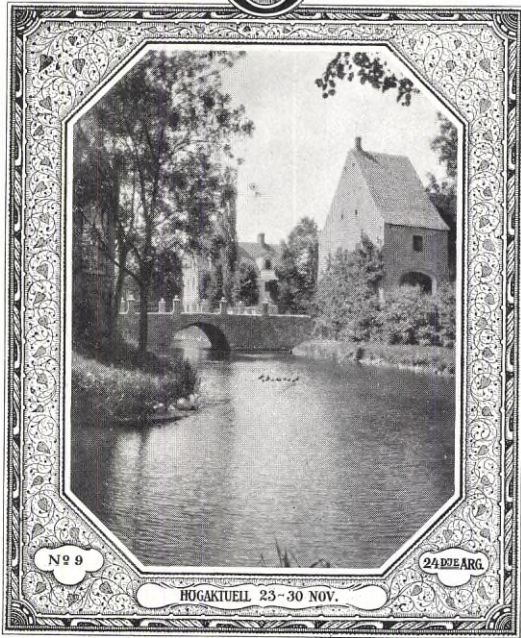
Det blev en ur alla synpunkter märklig teateraf-
ton, när *Lorensbergstea-*
tern i Göteborg den 16
november inför en andäk-
tigt stämd salong såsom ur-
premiär framförde sista de-
len av August Strindbergs
stora uppgörelsedrama *Till*
Damaskus. Av dramats
trenne delar är måhända
den sista den i egentlig
mening minst dramatiska.
Livet är där redan passerat,
och den stora verkning-
sfulla frågan: Vems är skul-
den? mister sin kraft vid
den yttersta synrandens
celesta ljus. Alla äro an-
klagade, alla skyldiga, och
alla kunna förklara sin skuld.
Den stolta galliern, som
livet gjort till upprorsman,
slungar ej längre sina pi-
lar, han knäpper i stället
sina tomma, trötta händer
samman och ber om livets

Nedanst. biii:

EN STRINDBERG-
URPREMIÄR.

På Lorensbergsteatern i Göte-
borg framfördes den 16 nov.
för första gången tredje delen
av Strindbergs "Till Damaskus".
Vår bild visar herr Gabriel Alw
som Frestaren, en ypperlig pres-
tation, och herr John Ekman
(sittande) som Den okände, styc-
kets huvudperson.

26 November 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
• ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 9.

I mörkgrön dubbeltonfärg.

En vacker bild från det gamla skåneslottet Trolle-Ljungby.
Amatörfoto. G. D. vander, Göteborg.

enda oförgängliga gåva, när
all världens kunskap ej kan
hjälpa honom mer, ber om
tro.

Vid Lorensbergsteaterns
förstuppförande av det
märkliga bekännelsedramat
kunde man icke ett ögon-
blick betvivla den kärlek
till uppgiften och ambition
inför Strindbergsnamnet
som besjälat teaterns samt-
liga krafter. Även om en
del missgrepp ej kunnat
undvikas blev helhetsin-
trycket mäktigt. Dramat
spelades i den rätta andan
och gav det äkta Strind-
bergsuttrycket. Dekoratio-
nernas abstrakta stämning
av en yttersta hållplats,
sordinen över spelet, musi-
ken, allt bidrog att sam-
manhålla denna halvt mys-
tiska, halvt religiösa värld,
vari det gripande själsdra-
mat utspelas.

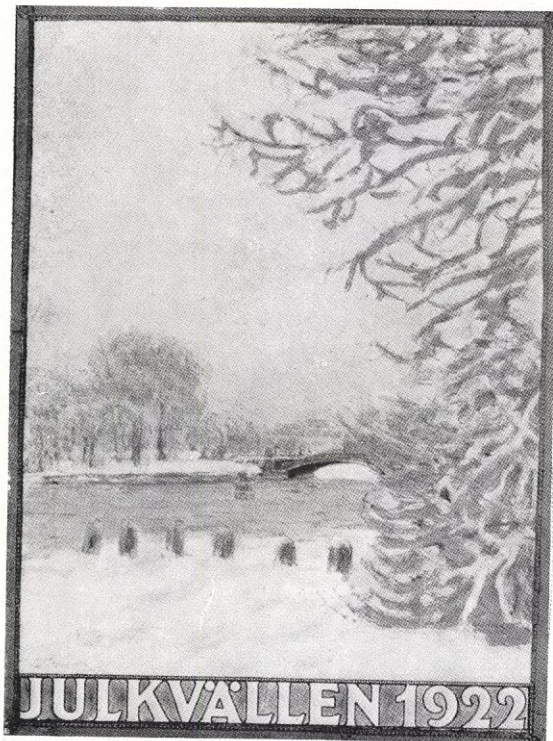
PUBLICISTKLUB-
BENS JULTIDNING
— ÅRETS FRÄMSTA.

"Julkvällen", med omslag av
Ragnar Nyberg och med ett ut-
sökt innehåll, hävdar detta som
alla föregående år sin plats som
landets med avseende på gedi-
genhet främsta jultidning
H. 8 D. rekommenderar den så-
som särskilt lämplig att sända
till våra landsmän utomlands.

Efter fotografi.

Ellicht: Co's, Gb.

Ellicht: Co's, Gb.

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM INVIGES.

FRÅN ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM. 1. Interiör från empire-salen. 2. Exteriör av museibyggnaden. 3. Den i trädgården nyuppställda fontänen med statyett av Zorn. 4. Zorns statyett.

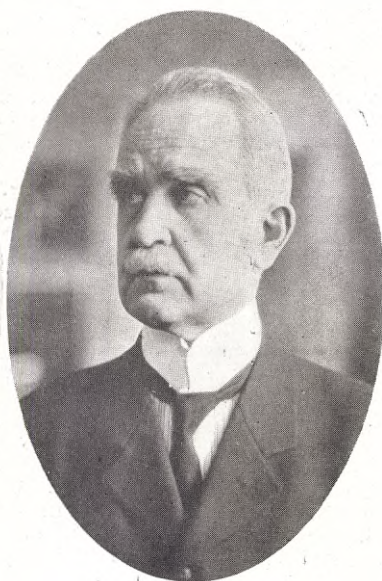
Efter fotografier. Kläckes Sjöberg, Gbg.

I sitt nya hem i Drätselkammarens hus i Linköping invigdes högtidligen den 13 november, på stiftarens, kapten Anton Ridderstad, födelsedag, den vackra samling av konstsaker och kulturföremål, som under namn av *Östergötlands museum* avser att bilda en centralhärd för kunskapen om Östergötlands genom tiderna hop-samlade kulturskatte. Redan 1864 erhöll Östergötland sin fornminnesförening och ett tjugotal år senare sin museiförening, som icke minst genom kapten Ridderstads utomordentliga intresse och insatser snart nog lyckades

Forts. å sid 143.

FEM MILLIONER DONERADE TILL KAROLINSKA INSTITUTET.

Efter porträtt.

EN STORARTAD DONATION TILL KAROLINSKA INSTITUTET I STOCKHOLM har i dagarna blivit känd, i det nämligen herr **KNUT ANDERSSON** (t. h.) donerat den efter hans moder fru **Therese Andersson** (i mitten) änka efter äventyres framlidne byggmästaren **Johan Andersson** (t. v.), efterlämnade förmögenheten om 5 miljoner kronor.

Klitché Aug. Sjöberg, Atichénus, Gbg

En enastående märklig donation, den största i Sverige efter Emanuel Nobels, har i dessa dagar beaktgjorts i det herr Knut Andersson, Stockholm, son till framlidne stockholmsbyggmästaren Johan Andersson, på sin tid känd som Sveriges rikaste man, samt fru Therese Andersson, född Swanberg, vilken avled den 17 maj i år, donerat hela sin moders efterlämnade förmögenhet, uppgående till över 5 miljoner kronor, till Karolinska institutet. Den storartade donationen, som mottagits med största tacksamhet, är så mycket mera välkommen som institutet hittills haft tämligen begränsade fondmedel att röra sig med. Något beslut om donationens användning har ännu ej hunnit fattas men enligt gåvobrevets formulering torde den kunna tagas i anspråk för såväl vetenskapliga forskningar som direkt hjälp åt sjuka.

Byggmästare Johan Andersson, förvärvaren av den betydande förmögenhet, varav donationen till Karolinska institutet utgör en avsevärd del, var född den 7 juli 1823 i Raus i Skåne. Efter praktisk och teoretisk utbildning inom byggnadsyrket blev han på 1850-talet verksam som byggmästare i huvudstaden och uppförde där ett antal offentliga byggnader, varibland må nämnas Vetenskapsakademiens hus vid Drottninggatan, Gamla Tekniska högskolan, Gymnastiska Centralinstitutet m. fl. Intresserad och mycket tagen i anspråk för det kommunala livet — han var en av Stockholms förste stadsfullmäktige — gjorde byggmästare Andersson redan under sin livstid en del donationer. Efter hans död utövade maken fru Therese Andersson en synnerligen omfattande välgörenhet. Upprepade gånger uttalade hon sin önskan — och donerade även själv till Karolinska institutet tvenne

stipendiefonder för kvinnliga läkare, samt överlämnade till Stockholms Högskola och Uppsala universitet betydande summor — att en del av hennes förmögenhet borde fonderas eller överlämnas till någon stiftelse. Det är denna önskan sonen nu på ett så lysande sätt fullföljt i det han av moderns förmögenhet överlämnat icke en del utan densamma i sin helhet.

Hr Knut Andersson är född 1868 och avlade studentexamen i Uppsala 1885 samt jur. fil. examen 1887. Därefter ägnade han sig åt musiken och idkade studier för Richard Andersson, J. Lindgren, Max Bruch m. fl. under åren 1888—1893. Sedermera verkade han en tid själv som lärare vid Städtisches Conservatorium i Strassburg. Han har uppträtt offentligt som utövande pianist och kompositör såväl i hemlandet som i Tyskland.

Bildcentralen, Stockholm.

KAROLINSKA INSTITUTET I STOCKHOLM, vilket fått mottaga den storartade donationen. Bilden tagen från Norr Mälarsstrand.

Klitché Sjöberg, Gbg.

LARRY BAMS VÄNTAN.

FÖR H. B. D. AV HJALMAR BERGMAN.

EATERDIREKTÖREN räckte en ny pjes åt sin jeune premier, Larry Bam, och bad honom läsa.

— Den är bra, sa han, den är storartad, den är gudomlig! Egentligen är det ju bara smörja. Men där finns en roll!

Larry Bam läste. Det var bara smörja. Inte ens rollen intresserade honom. Men där fanns en scen! Pjesen handlade om en ung man, som mördar sin i osedvanlig grad otrogna hustru. Rafflande och banalt. Men scenen! Mannen väntar allena på den otrogna, förbereder i detalj sin hemska gärning. Den kunde göras till något, den skulle knipa publiken. Larry Bam sa till sin direktör:

— Det här är filigransarbete och det vill jag ha för mig själv. Jag kommer inte till repetitionerna förrän mot slutet. Ni får låta någon annan markera.

Direktören blev mycket ond över detta självsväld och ämnade just läsa upp vederbörande paragrafer ur kontraktet, som han kunde utantill. Men så kom han att tänka på, att det var Larry Bam, det gällde. Och han bemästrade sin vrede och teg.

Äntligen, några dagar före genrepet, inträdde Larry Bam i sin roll. Han spelade, och när han slutat, satte han sig i sin klädloge och väntade på direktören. Men han kom icke. Då blev Larry ursinnig och rusade ut på scenen, där direktören och några skådespelare stodo och viskade med varandra.

— Vad är meningen med det här? frågade Larry. Varför kommer ni inte och säger, hur jag spelade?

Direktören närmade sig. — Nå? frågade Larry.

— Ja, sa direktören. — Nå! sa Larry. — Jo, svarade direktören.

— Är ni galen, människa! skrek Larry Bam. Var jag inte bra?

— Naturligtvis var ni bra, svarade direktören. Men ni var inte galen. Mannen i pjesen är bindgalen och hans vanvett storartat och rytande. Men ni går omkring och mördar, lugn som en kogubbe.

När Larry det hörde, blev han åter trygg och han sa:

— Jag har läst pjesen och jag har tänkt över den. Mannen mördar visserligen sin hustru, men det är det klokaste han gjort i sitt liv. Och ni har aldrig gjort något så klokt i ert. Nu vet ni det.

Direktören hade ett skarpt svar på tungan och en stark vrede i hjärtat. Men så kom han att tänka på, att det var Larry Bam och han teg. Premiären kom, Larry Bam spelade, publiken blev djupt gripen. Pressen skrev, att ett så storartat och naturtroget vanvett aldrig förr skådats på scenen. Det förvånade Larry; men förklaringen var enkel. Direktören hade i en intervju meddelat, att den store skådespelaren visats en månad på hospital för att studera sinnessjukdomar. Larry sa till direktören:

— Ni är en lögnare. Men sådant är ert yrke.

Direktören svarade:

— Ni är skådespelare. Och jag säger inte mer!

Larry slök i alla fall lovorden med välbehag. Vad gör det mig, om det är jag eller publiken som är galen? tänkte han. Bara jag får beröm! Han hade fått beröm i tio års tid men hade inte fått nog. Nej, långt därifrån. Hans far hade varit musiker, modern skådespelerska. Ingentenda hade haft framgång i sitt yrke. Äktenskapet måste upplösas på grund av ekonomiska svårigheter och modern svalt sig fram några år med sin pojke. Hon blev bitter och nedstämd, och då gossen var sex år, dog hon. Men innan dess hade hon hunnit säga honom väl tusen gånger, att han var ett stackars olyckligt barn, fött under en oblid stjärna. Han skulle aldrig få framgång i livet.

Larry Bam trodde henne. Varför skulle han inte tro sin mor? Han trodde fullt och fast, att han aldrig skulle få framgång i livet. Han kom till teatern, hans debut beaktades, han fick roller, han fick en god press, han gjorde succès, han fick blommor och lagerkransar, han fick ett namn, han fick älskarinnor, som en kung eller bankir kunnat avundas honom, hans direktör stod på tå för honom, hans gage växte i kapp med hans rykte. Men han trodde fullt och fast, att han aldrig skulle få framgång i livet.

Ty vem skulle han tro om inte sin mor? Och sin barndoms svält och skräck och drömmar.

Och varje morgon och varje afton sa han till sig själv i det djupaste vemod:

— Hur länge ska jag behöva vänta på framgång och erkännande? Hela livet!

Åter en gång hände det, att direktören räckte honom en pjes, sågande:

— Läs! Den är bra, den är storartad, den är gudomlig! Egentligen är det bara lort. Men där finns en roll!

Larry läste. Pjesen handlade om en ung man, som i osedvanligt hög grad bedrogs av sin hustru. Författaren var densamme, som skrivit det andra stycket. Men då en vän till honom påpekat, att motiven i någon mån liknade varandra, hade han beslutat att göra någonting alldeles nytt och häpnadsväckande. Även i det nya stycket fanns det visserligen en scen, där mannen allena väntar på den otrogna. Men i stället för att mördra förlåter han henne på det mest adla och upphöjda sätt, på det mest otroliga och omöjliga. Varken stycke eller roll intresserade Larry det bittersta. Men scenen! Och han sa till sig själv:

— Det tycks inte finnas något annat, som intresserar mig än scener, i vilka jag skall vänta. O ironi! O öde!

Han samtyckte att spela rollen men deltog icke i repetitionerna förrän mot slutet. Direktören och hela teatern gingo i dödlig oro och då Larry Bam äntligen inträdde i rollen, visade det sig, att oron varit berättigad. Av den ädle hjälten hade han gjort en löjlig fåne, som väl kunde locka till skratt men ej till medlidande eller aktning. Direktören vred sina händer; Larry sade:

— Jag har läst pjesen och tänkt över den. Och jag finner att karlen är en fåne.

— Han är en ädel karaktär! skrek direktören.

— Det är sak samma, svarade Larry Bam.

— Men att han sålunda förnekade pjesens moral och förlöjligade dess hjälte, hämnade sig grymt på honom själv. Stycket gjorde en våldsamt succès och gick bortåt femhundra gånger eller ända till dess att Larry Bam stupade. Ty direktören hade varit klok nog att annonsera skådespelet som fars och i en intervju hade han meddelat att den store skådespelaren denna gång överträffade sig själv. Pressen konstaterade, att direktören nu som alltid talat sanning.

Larry Bam spelade. Hans porträtt stod i alla tidningar och hängde i alla vykortsfönster och spreds i tusental över hela landet. Han fick blommor och lagerkransar, ökat gage och nya älskarinnor. När stycket spelats hundrafemtio gånger, upptäckte han en kväll en okänd herre som stod bland kulisserna. Han såg honom en kväll, han såg honom två, tre, fyra kvällar. Slutligen blev han nyfiken och frågade honom vad han hade där att göra. Den okände smålog och svarade: — Jag väntar på en liten statist. — Åh, ni lyckliga ost! suckade Larry Bam och avundades främlingen hans framgång hos det täcka könet.

Det blev sommar; teatern stängdes. Den första semesterkvällen gick Larry på cirkus. Någonstans

skulle han gå. — Mätte jag få skratta! tänkte han. Jag har hört så mycket skratt och det kunde vara roligt att känna, hur det käns. Mätte jag få skratta!

Nu hände det sig så, att en alldeles okänd flicka den kvällen debuterade som clown. Hon hade icke fått ett uns talang men hon hade fått en ingivelse. En kvinnlig clown var någonting alldeles nytt! Cirkusdirektören lät henne fresta sin lycka och det blev ett fruktansvärt fiasco. Flertalet lade icke ens märke till henne och återstoden tänkte: Vad har den där lilla fjollan här att göra? Mätte hon gå hem och lägga sig!

Men Larry Bam var betagen.

Ett sänt fiasco! tänkte han. Stackars barn, hon har det nästan värre än jag. Hon får aldrig någon framgång i livet.

Han sökte upp henne i ryttargången. Hon var förkrossad, hon vågade icke se upp. Han bad henne följa sig hem. Då snäste hon av honom, ty hon var en ärbär flicka utan talanger och endast ett offer för en olycklig ingivelse. I detsamma råkade hon se upp. Hon igenkände Larry Bam och föll genast till föga och följde honom hem.

Han lät duka upp en läcker supé; de åto och drucko. Flickan ömsom skrattade, ömsom grät. Larry varken skrattade eller grät. Han betraktade henne med svarta ögon; hans händer darrade, hans kropp skalv och tungan lādde vid hans gom som vid hög feber. Endera är han tråkig av naturen, tänkte flickan, eller också älskar han mig vansinnigt. Och hon rös av glädje. När de stigit upp från bordet och tjänarna avlägsnat sig, föreslog Larry att de skulle leka mamma och barn.

— Hur ska det gå till? undrade flickan och vände sig något roligt. Han satte henne på en stol, han släckte ljusen, han slog sig ned vid hennes fötter, han lade hennes hand på sitt huvud och bad henne stryka sig över håret.

— Vad ska vi sen göra? undrade flickan och vände sig alltjämt något roligt. Larry svarade:

— Vi ska vänta.

— På vad? frågade flickan, Larry svarade icke. Och flickan tänkte: Han är tråkig av naturen! Men hon gjorde, som han bett henne och strök honom över håret i en timmas tid. Sen somnade hon. Då steg Larry upp, beställde en droska och lät henne fara hem.

Men följande kväll upprepades samma sak, och den upprepades inte en gång utan många. Till sist sa' flickan:

— Nu har jag fått dåligt rykte, därför att jag följer dig hem om kvällarna. Det är inte för mycket, att du gör någonting för mig. Du ska skaffa mig reklam och ett bra engagemang, så att jag kan bli berömd och förtjäna pengar.

— Om du blir berömd och förtjänar pengar, kommer jag inte att tycka om dig.

Då grät flickan vid blotta tanken att förlora Larry Bams kärlek; men hon uthärdade den och var ihärdig. Larry måste giva efter; han satte alla sina vänner och väninnor i rörelse; han gjorde en mäktig reklam för den första kvinnliga klownen och skaffade henne ett gott engagemang, som förde henne långt bort. Han glömde henne snart och hon honom.

Hösten kom och teatern öppnades. I direktörens rum möttes Larry av en tidningsman, som ville intervjua honom. Larry lät honom hållas och fast han var ovanligt envis och frågvis och underlig svarade han tålmodigt. Om kvällen spelade han. Den okände stod åter i kulissen. Alltjämt den lilla statisten? frågade Larry i förbifarten. Den okände nickade och smålog. Men Larry suckade och avundades. Min

stackars mor får rätt, tänkte han. Jag har ingen framgång.

Världen blev honom allt trängre och tystare, alltmera vrång och fientlig. Hans vänner undveko honom, tidningarna tego — Aha! tänkte han. Man vill tiga ihjäl mig! Och han beslöt att bryta sitt kontrakt. Han gick genast till direktörens rum, han sköt undan vaktmästaren, som ville hejda honom; men vid dörren stannade han ett ögonblick. Han hörde direktören säga:

— Jag kan inte nedlägga ett stycke, som går för fulla hus.

Och han hörde en röst svara:

— Då måste ni skaffa en annan skådespelare.

Intriger! Och han kände igen rösten; den tillhörde mannen, som intervjuat honom. Vad vill den där journalisten här? frågade han vaktmästaren. Han svarade: Det är inte någon journalist; det är en läkare.

— Besynnerligt!

Larry Bam bröt sitt kontrakt men fortsatte att spela som gäst. Det fann pressen underligt och skrev mycket och länge. Larry spelade ytterligare tvåhundra kvällar för fulla hus. En aiton upptäckte han, att den okände i kulissen fått en kamrat. Åter en liten statist! tänkte han. Men plötsligt erinrade han sig, att stycket icke hade några kvinnliga statister och blott en enda kvinnlig roll. Då blev han nyfiken och eftersom han inte längre bytte ord med kamraterna, som alla intrigerade mot honom, vände han sig till en gammal scenarbetare och frågade vilka de båda herrarna kunde vara. Arbetaren svarade: Det är två sjukvårdare.

— Sjukvårdare! upprepade Larry mäkta förvånad. Vad gör de här?

— Om någon skulle bli sjuk! sa' arbetaren och gick.

Larry spelade ytterligare hundra kvällar för fullsatt och skrattande och klappande salong. Han tröttnade icke. Pjäsen var smörja, rollen likaså. Men där fanns en scen! Om dagarna höll han uppsikt över pressen. Han antecknade alla de noticer, uppsatser och ledare, som handlade om honom själv. Hans namn nämndes sällan eller aldrig, ty man ville på en gång tiga och tala ihjäl honom. Man skrev mångspaltiga ledare om till synes politiska ting. Men han hade ju snart lärt sig deras chiffer och kunde med en enda blick övertyga sig om, att artikeln var riktad mot honom. Mot honom all denna nedgörande kritik, dessa hänfulla vändningar, dessa förtäckta hotelser! En enda tidning, var hans vän, varnade, rādde. Det var en schacktidskrift. Han behövde icke stort skarpsinne för att förstå att dess skiftande problem ständigt handlade om honom. Han var den ständigt hotade kungen, de övriga pjeserna direktören, kamraterna, pressen. Han igenkände i de olika dragen lömska anfall, bakdanteri, intriger. Han tog råd och varning. Tills han en dag upptäckte, att även schacktidningen, förrådde honom, lade ut försåt, lockade honom vilse —

Då blev han dödsskrämd inför denna virvel av hat och ondska, falskhet och grymhet. Han blev rädd, han blev feg. Han skrev till en gammal kvinna, en släkting, som en gång tagit hand om honom, när modern dog. Han skrev mycket sansat men bad henne komma genast.

Och hon kom, fryntlig och trygg, lite tung av åren men glad. Första kvällen gick hon på teatern för att se honom spela. Vid supén efteråt skrattade hon och grät och lovordade honom. Han slök hennes beröm med välbehag och kunde icke få nog. Den gamla sa:

— Men bäst var du i alla fall i den scenen, där du sitter och väntar!

— Där är jag mäterlig, medgav Larry. Och de gingo till sängs.

Forts. å sid. 143.

“RÄDDA BARNENS” HÖSTMÄSSA.

FÖRENINGEN RÄDDA BARNENS HÖSTMÄSSA öppnades den 19 nov. i Stockholm av prinsessan Ingeborg med ett synnerligen uppmärksammat anförande. Å vår bild synes prinsessan vid ett av blomsteståndarna. Foto. Pressfotobyråen Sthlm Kliché: Sjöberg, Gbg.

Ett par i Nationalmusei ägo befintliga byster av de båda stjärnorna vid Versailleshovet, Gustaf III:s väninnor från Parisvistelsen 1771, grevinnorna de Brionne och d'Egmont, vilkas byster hittills tillskrivits Houdon, ha nu genom docent Andreas Lindbloms ingående undersökning påvisats vara verk av en helt annan mästare, nämligen Jean-Baptiste Lemoyne, vil-

ken under åren 1763—1771 fyra gånger på Salongen utstälde porträttbyster av de båda grevinnorna, och med vilkens stil och arbetssätt de äro fullt överensstämmande, då de däremot ha mycket litet gemensamt med samtida skulpturer av Houdon. Härtill kommer att de nu ifrågakvarande bysterna fullt tydligt

Forts å sid. 143.

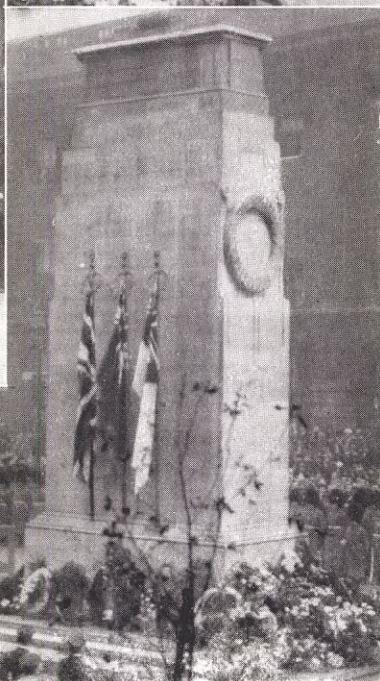
Foto. Fot kompaniet. Sthlm

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

TVENNE PORTRÄTTBYSTER I NATIONALMUSEUM av Gustaf III:s väninno från Parisvistelsen 1771 Comtesse de Brionne, Rohan (t. v.) och Comtesse d'Egmont, f. de Richelieu (t. h.), ha nyligen påvisats vara verk av den på sin tid berömda franske skulptören Jean-Baptiste Lemoyne.

VAPENSTILLESTÅNDSDAGEN.

FYRÅRSDAGEN AV VAPENSTILLESTÅNDETS AVSLUTANDE firades den 11 november i Frankrike, England och Belgien genom flera anslående högtidligheter.

1. Trupper hälsa president Millerand vid Triumfbågen i Paris. 2. Det vackra och enkelt värddiga vapenstilleståndsmonumentet i Reims, nära Compiègne, avtäckes. (Se även föreg. n:r).

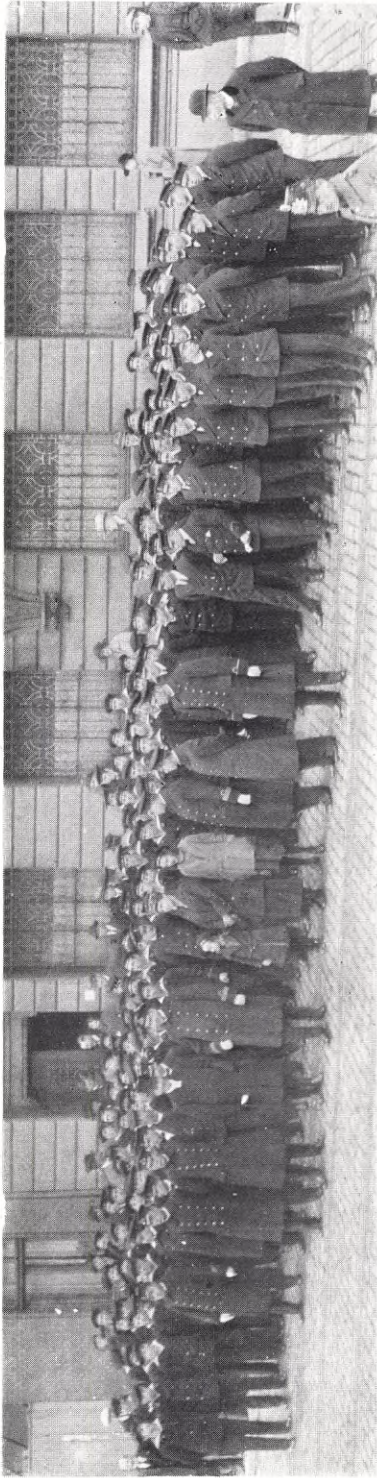
Efter fotografier.

Kliché: Götz, Öby

3. Minnehögtidligheten i London vid monumentet över de mer än 946,000 brittiska män och kvinnor, vilka offrade sina liv under kriget. T. v. synes kung Georg med sina två äldste söner, prinsen av Wales och hertigen av York. 4. Konung Georg nedlägger en krans å monumentet (The Cenotaph).

5. I Bryssel nedsattes under stora högtidligheter en okänd, i kriget stupad soldat vid foten av det till de fallna krigarnas minne resta monumentet. Å bilden synes Belgiens konung fästa sin egen medalj å den okände soldatens kista.

TILL PANSAR-
KRYSSAREN
FYLGIAS BESÖK
I KIEL. De
svenska matros-
na med officerare
samlade framför
svenska kyrkan i
Kiel. Kiel: Coeh, ösp.

råder intet tvivel att hennes framträdande här kommer att bli en musikupplevelse av rang.

Den mångomtalade tyske kommandörkaptenen, greve Felix Luckner.

Der det sorgligt ryktbara Skagerackslaget, befinner sig för närvarande på föredragsturné genom Sverige och har där underhunnit Stockholm, där hans föredrag om sina upplevelser under världskriget givetvis väckt den största uppmärksamhet.

Sedan under november månad de flesta svenska landsortsstäder besökt beger sig greve Luckner vidare på en stor turné genom Amerika samt Brasilien och Chile. Avsikten med resorna är enbart att få samman pengar att kunna hjälpa förutvarande stridskam-

rater, som nu i många fall befinna sig i den djupaste nöd.

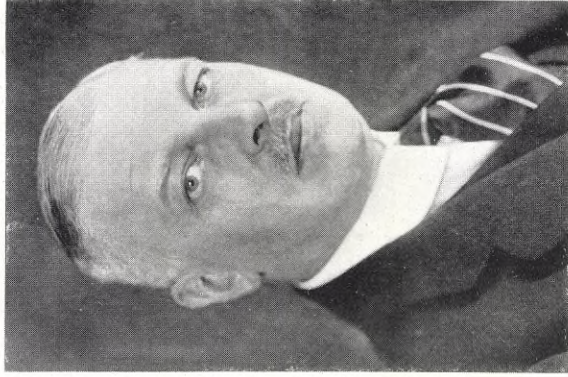
Greve Luckner är en synnerligen vi-berest man som icke mindre än fem gånger färit jorden runt. Förutom som föreläsare har han också framträtt som författare och hans även här livligt uppskattade arbete "Havets dämon", har i Tyskland utgått i mer än 100,000 exemplar.

*

Emmy Destinn, Metropolitanoperans världsberömda sopran, gästtar för första gången vårt land i samband med en skandinavisk turné, varunder även Köpenhamn besökts. Hennes första konsert i Sverige ägde rum i Stockholms Auditorium den 20 november och det

Efter följande: Kiel: Coeh, ösp.
KOMMANDÖRKAPTEN GREVE FELIX LUCKNER, tyska flottans befälhavare under det stora Skagerackslaget, vilken f. n. föreläser i Sverige.

DIREKTÖREN FÖR DEN STORA HAMBURG-AMERIKALINJEN, GEHEIMERÄDET, D:R WILHELM CUNO, vilken enhärligt uppdrag att bilda ny tysk regering och trots starkt motstånd från centerpartiet synes komma att lyckas däri. — Efter i dag: Kiel: Coeh, ösp. garne taget porträtt.

Efter följande: Kiel: Coeh, ösp.
EMMY DESTINN, den världsberömda sångerskan, vilken f. n. besöker Sverige.

DET RUMÄNISKA KONUNGAPARET I FULL KRÖNINGSDRÄKT. Från konung Ferdinands och drottning Marias av Rumänien kröning för någon tid sedan återgävo vi i n:r 5 några bilder, vilka nu ytterligare kompletteras genom ovanstående nytagna porträtt. Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Efter porträtt. TURKIETS SULTAN, MOHAMMED VI, vilken av Angoraregeringen avsatts och lämnat Konstantinopel. Kliché: Göts, Gbg.

H. 8 D. återgiver härmed Turkiets i dagarna avsatte sultan *Mohammed VI*, vilkens korta saga såsom Islams överhuvud fått ett uppseendeväckande slut genom Angoraregeringens egenmäktiga handling att fordra hans omedelbara avsättning. Protesterande men maktlös och berövad allt politiskt stöd uppgives sultanen ha flytt på ett engelskt krigsskepp för att såsom man förmodar söka sig en fristad på Malta. Makten ligger nu helt och hållet i händerna på Angoraregeringen, och den allsmäktige Mustafa Kemal pascha, som, mindre böjd än den avsatte sultanen att foga sig i ententemakternas hårda villkor, snarare synes hågad att för dessa diktera det genom honom nationellt återupprättade Turkiets fordringar.

Till bild å sid. 144.

En våldsamt eldsvåda, som lätt kunnat få en katastrofal vändning, utbröt tidigt på morgonen den 17 november i *Vistkus ens Petroleum Aktiebolags oljeupplag* vid Färjenäs å Hisingen utanför Göteborg.

Elden, som började i tappningsbyggnaden, spred sig omedelbart med rasande fart över till material- och magasinbyggnader, där exploderade fat och dammjoner snart kringvärvde brandplatsen med brinnande gaser och sjudande olja. Varje tanke på byggnadernas räddning var utesluten. Brandkårens uppmärksamhet måste i stället koncentreras på att begränsa elden, särskilt att avvärja laran från bolagets åtta stora i närheten av eldsvådeplatsen belägna oljecisterner, inalles innehållande cirka 13 miljoner liter olja. Efter ett synnerligen kraftigt och erkännansvärt arbete hade brandmännen redan vid middagstiden lyckats göra sig till herrar över elden.

Rörande eldens uppkomst gissar man på självtändning. Lyckligtvis har intet nämnvärt avbrott i driften förorsakats.

LÖJTNANT GÖSTA RUNÖ, den vid flygolyckan den 13 nov. omkomne unge flygaren. I cirkeln: Löjtnant Runö i Malmö uneer eskaderflygningen Mellan och Sydsverige runt den 26 oktober—3 november i år.

Efter fotografier. Klisché: Sjöberg, Gbg.

EN MINNESVÅRD ÖVER DR. AUGUST BONDESON, den kände halländske allmogelivsskildraren, avtäcktes den 12 nov. å Vessige kyrkogård i Halland.

Klisché: Sjöberg, Gbg.

Vidstående bilder:

LARS JOHAN HIERTA, den store humanisten, politikern och publicisten, firad söndagen den 19 nov. 50-årsdagen av hans död, med en anslående minneshögtidlighet vid gravnen å Norra kyrkogården i Stockholm. Överst: Dir.

H. Sohlman talar. Sittande; Hiertas bägge döttrar. Nederst: Lars Johan Hiertas gravvård.

Foto. Pressfotobyrå, Sthlm.

Klisché: Götts, Gbg.

A den halländska allmogelivsskildraren d:r August Bondesons sista vilorum på Vessige kyrkogård i Halland avtäcktes högtidligen söndagen den 12 november en vacker minnesvård till hugfästade av den bortgångnes rika kulturella gärning.

Under största delen av sin levnad tillhörde August Bondeson som bekant Göteborg samhälle och den vård som nu i den älskade hembygden rests till hans minne är tillkommen genom subskriberade bidrag av Göteborgs vetenskaps- och vitterhetssamhälle, Göteborgs läkaresällskap och sällskapet Gnistan därstädes samt genom bidrag av vänner till den framlidne folklivsskildraren diktning bland den halländska allmogen. Högtidstalet hölls av d:r Ludvig Wolff från Göteborg.

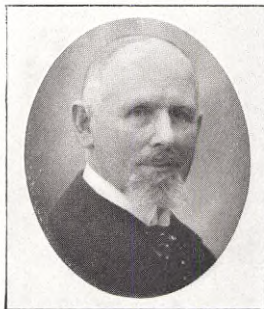
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

W. T. EWERT.
F. d. Grosshandlande. — Sthlm.
80 år 25 nov.*

V. JOHANSSON.
Disponent. — Tidaholm.
60 år 26 nov.*

G. SVENSON.
Kamrer. — Lidköping.
60 år 30 nov.*

L. SVENSSON.
Fabrikör. — Kinna.
60 år 18 nov.*

E. SJÖBERG.
Justitiekansler. — Stockholm.
70 år 16 nov.*

J. A. NILSSON.
Borgmästare. — Skara.
65 år 27 Nov.*

A. BUGGE-WICKSELL.
Professorska. — Stocksund
60 år 17 nov.*

J. E. ARVEDSON.
Prakt. Läk. — Stockholm.
60 år 13 nov.*

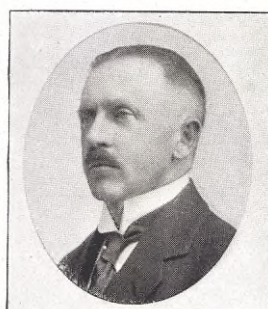
E. A. M. WELIN.
Direktör. — London.
60 år 10 nov.*

J. H. SANNE.
Disponent. — Uddevalla
50 år 21 nov.*

L. L. LUNDQUIST.
V. Verkst. Dir. — Stockholm.
50 år 11 nov.*

K. H. H. KJELLIN.
Kamrer. — Degerhamn.
50 år 19 nov.*

A. WINBERGH.
Fru F. d. Konsertsångerska.
Sthlm. — 70 år 11 nov.

G. F. L. SARAUW.
Intendent. — Göteborg.
60 år 12 nov.*

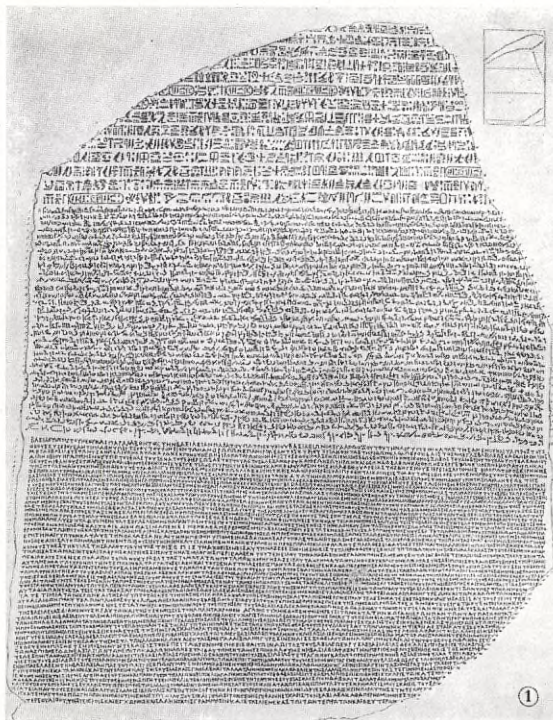
G. H. BERENS.
Kapellmästare. — Stockholm.
60 år 17 nov.*
Klubb: Aug. Sjöbergs Klubbans., C-7

WILHELM EWERT. Grund. och inneh. på sin tid firman W. T. E. i Göteborg. Kassaförv. i Chalmers tekn. läroanst. o. i J. F. Dicksons stift. Styrelseled. i Kjellbergsska flicksk. på sin tid led. av styr. i Göteborg. E. bank o. Göteborg. Boh. läns sparb. samt i ett flertal bolag. Ridd. C. XIII-ord.

VIKTOR JOHANSSON. Efter anst. sedan 82 vid Tidaholms Bruk blev J. då bruket 90 omdanades till a.-b. dess förvaltare, disp. o. verkst. dir. 02-14. Var på sin tid led. av municipalsstyr. komm-nmnd. samt kommun. stfmm.-ordf., stad fullm. ordf. Led. av kyrko- o. skolråd, dräts.-kamm, hälsov.-nmnd., byggn.-nmnd. o. byggn.-styr. Stiftare av o. v. ordf. i styr. för Skara sparb., led av Skarab. e. banks avd.-kont. Mångårig landstingsman o. nämde- man m. m.

LUDVIG SVENSSON. Etabl. egen affär i Kinna 87, start. 05 Kinna- marks väveri, ett av landets mest betydande i sin branch. Mångårig led. av skol- o. kyrkoråd.

* Data å nästa sida.

1. DEN UNDER NA-
FOLEONS FÄLTTAG
I EGYPTEN 1799 UPP-
TÄCKTA S. K. ROSET-
TESTENEN, Ä VILKEN
FINNES EN TRESPRÅKIG IN-
SKRIFT.

2. ETT BROTTSTYCKE
AV INSKRIFTEN.
Överst hieroglyfer, där-
under demotisk skrift och
neders grekiska.

3. DEN GENIALE
FRANSKE ORIENTA-
LISTEN FRANÇOIS
CHAMPOLLION. vilken
först lyckades tyda den
gamlaegyptiska texten.

Efter fotografier.
Klische: Sjöberg, Gbg.

①

1. DEN UNDER NA-
FOLEONS FÄLTTAG
I EGYPTEN 1799 UPP-
TÄCKTA S. K. ROSET-
TESTENEN, Ä VILKEN
FINNES EN TRESPRÅKIG IN-
SKRIFT.

2. ETT BROTTSTYCKE
AV INSKRIFTEN.
Överst hieroglyfer, där-
under demotisk skrift och
neders grekiska.

3. DEN GENIALE
FRANSKE ORIENTA-
LISTEN FRANÇOIS
CHAMPOLLION. vilken
först lyckades tyda den
gamlaegyptiska texten.

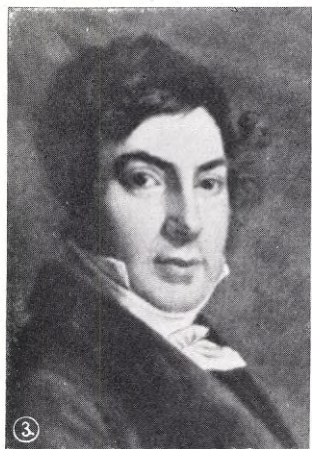
Efter fotografier.
Klische: Sjöberg, Gbg.

Ett hundra år ha
i dessa dagar förlu-
tit sedan hieroglyf-
skriftens gåta defi-
nitivt löstes. Det var
nämligen hösten
1822, som den snill-
rike franske orienta-
listen François Cham-
pollion genom under-
sökningar av den
under det napoleoni-
ska fälttåget till
Egypten (1799) upptäckta

trespråkiga inskriften på den s. k. Rosettstenen, lyckades återfinna nyckeln till de gamla egypternas språk, vilket då ingen kunnat läsa på femtonhundra år. Med denna lika överraskande som epokgörande vetenskapliga upptäckt lades grunden till den egyptologiska vetenskapen, som alltså i år kunnat fira hundraårsminnet av sin tillvaro. — Även om Champollion blev den egentlige tolkaren av hieroglyferna, så delar han dock i någon mån äran av den stora upptäckten med ett par andra forskare. Främst bland dessa måste nämnas den svenske orientalist och diplomaten J. D. Åkerblad, som numera börjar erkännas vara den, som tagit det första avgörande steget till hieroglyfernas tydning. Åkerblad, som bedrev framgångsrika språkstudier vid Uppsala universitet, där han disputerade pro gradu 1782, övergick sedermera i diplomatisk tjänst. 1783 sändes han till Konstantinopel, varifrån han företog resor till Egypten och Palästina, vars minnesmärken ägnades ingående uppmärksamhet. Redan 1802 utgav han sitt berömda "Lettre sur l'inscription égyptienne de Rosette", vari han redogör för sina geniale tolkningar av egyptiska språket. Efter sitt avsked från diplomatisk tjänst slog han sig i Rom, där han dog 1819.

Till bild å sid. 144.

I Oxelösunds hamn har i dagarna tagits i bruk en stor *lektrisk brokran*, avsedd för lastning av malm. Den väldiga kranen, som levererats av ett amerikanskt bolag, är en av de största i sitt slag i världen och äger en lastningsförmåga av 100 à 150 järnvägsagnar pr dag. Anläggningskostnaderna uppgå till omkring två miljoner kronor.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI)

- EMIL SJÖBERG. Stud. 70, hovr.-ex. 75, v. hvd. 78, fisk i Svea hovr. 84, ass. 86; rev.-sekr. f. 88, konst. 91, ord. 92; f. just.-kansl. 95; exp.-chef i Lanf.-dep. 98, just.-kansl. 99, Ord. i komm. f. rev. av aktiebol.-lagen 05. Komm. m. st. k. N. O.
- AUGUST NILSSON. Stud. 81, hovr.-ex. 85, e. o. not. G. hovr. 86, rådmän i Skara 89, borgmäst. där 12. Omhäm. i länets sparb. 89—13, i Skarab. e. bank 92—12; styr.-led. i Skarab. läns städ. hyp.-ören. 09. Led. av fattigv.-styr., v. ord. i styr. f. byggn.-nmd. Landstingsman sedan 15.
- ANNA BUGGE-WICKSELL. Gm. 89 med prof. Knut Wicksell. Fil. kand. i Kristiania, jur. kand. i Lund 11, sek. i Sv. fredsförb., ord. i skånska avd. av kvinnl. rösträttsförb., repr. v. samlr. intern. rösträttskongr., fördragshållare o. agitator för freds- o. kvinnor.-rör. Sv. rep. i v. N. F.s delegeradeför. i Genève.
- JOHAN ARVEDSON. Stud. 81, med. kand. 87, med. lic. 93. Eget gymnas.-inst. i Sthlm. sdn 88. Prakt. läk. i Sthlm.
- AXEL WELIN. Elev v. Tekn. högsk. 79—84, v. Kings College i London 87. Efter ett par års anställn. s. ingenjör etabl. egen firma i London, sedan 1900 konsult. Ing. därst. i egen, 10 t. A.-B. ombild. firma med filialer i Liverpool, Paris, Newyork o. Göteborg. Utom som framst. ingenjör o. uppfinnare har W. ägnat ett energiskt arbete för Hvirv. d. n. sjömansvällfärd. Grund. 80 Scandinavian Sailors Temperance Home i London. En av grund. av sv. handelskomm. i London o. dess v. ord. 06—12.
- HERMAN SANNE. Stud. 92, studerade i Tyskl. o. Engl. 93—94, anst. s. prokurist h. J. N. Sanne 95—99, då firman omb. t. bolag, disp. f. A.-B. J. N.

- Sanne o. Sannes Söners A.-B sdn 19. Styr.-led. i ovan. bolag, i Uddevalla—Lelångens järnv. a.-b., a.-b. Nord. Handelsb., Kampenhofs a.-b., ord. i styr. f. Uddevalla stuveriför. samt Rederi a.-b. Tyr. Var på sin tid led. av dir. f. Uddev. Länslasarett, Uddev. Sjömanshus och v. ord. i Uddev. Gasverksstyr. Led. av Stadsfullm. sdn 06, drätselk. sdn 03, v. ord. i Löne- o. pensionsnmd., ord. i Budg.-beredn., led. av Uddev. lörs. kyrkoråd sdn 02, styr.-led. i element.-läro- v. f. il., i Uddev.-sparb., fullm. i Sv. redareför. samt i handelskamm. för Bohusl., Vä. ml. o. Dalsl.
- LUDVIG LUNDQUIST. Elev v. Lidköpings—Häkantorpis järnv. 85, trafikchefsass. o. kontr. v. N. Söderman. järnv. 05—12, trafikchef o. verkst. dir. v. Sala-Gysinge—Gävle järnv. 12—16, trafikinsp. v. Sthlm.—Västerås—Bergslagens järnv. 16 20, v. verkst. dir. i S. järnvägsfören. sdn sistn. är. Led. av 1914 års säkerhetskomm. På sin tid stadsfullm. o. led. av drätselkamm. i Västerås.
- HJALMAR KJELLIN. Bokförlare v. Norbergs Gemensamma Gravförförvaltning 92—99, kassör v. Ölands Cement a.-b i Degerhamn 99—02, kamrer sdn 02. Förest. för Skand. Kredit a.-b i Degerhamn sdn 09. Ord. i valnmd. för s. a. Möckleby socken, ord. i arbetslösh. o. nödhj. komm. beredningsnmd. K. B.s ombud i tax.nmd.; led. av prövningsnmd. m. fl.
- GEORG SARAUF. Dansk stud. ex. 81, fil. kand. 82, jägmäst.-ex. 88, intendent v. Gbgs mus. sdn 12. Hederled. av Wiener Prähistorische Gesellschaft. Styr.-led i Gbgs o. Bohusläns forminnesf. sdn 12, sekr. sdn 15. Vetenskapl. förf.
- HERMAN BERENI. Elev v. konservatoriet i Sthlm 80—83, sångare v. Berendis o. Fröbergers sällsk. 83—86, kapellmäst. v. Södra- o. Vasaterarne Sthlm 86—95, v. operettsällsk. i Danmark 96—97. Komp. sånger, violino, pianostycken samt operetter.

Forts fr. sid. 135.

Följande morgon, då de sutto vid frukostbordet, sa' gumman:

— Ja, i den scenen, där du sitter och väntar, är du bäst. Och där skrattade publiken mest. Men jag minns nog en gång, då du fick vänta, din stackare, och då ingen skrattade åt dig eller klappade.

— När då? frågade Larry.

— Den gången, svarade gumman, när din mor blev sinnessjuk.

— Äh, verkligen? sade Larry och han kämpade med sig själv och tillade: Jo, jag minns nog, att mor blev sinnessjuk, fast jag aldrig velat tänka på den saken. Men hur förhöll det sig med min väntan?

— Därmed förhöll det sig så här, fortsatte gumman. Så snart jag fick veta, att din mor var sjuk, reste jag hit. Men sjukdomen hade gått så långt, att hon inte ville kännas vid mig eller ha mig i huset. Då gick jag till hospitalet och läkaren och berättade hur det förhöll sig. Och han lovade att sända två sjukvårdare för att hämta henne samma kväll. Jag gick tillbaka och smög mig till att tala med dig. Jag bad dig se till, att din mor stannade hemma och inte gjorde sig illa, så skulle två vänliga och snälla herrar komma och hämta dig. Och fast du var liten, så hade du förstånd och lovade att vaka och vänta.

— Äh verkligen? sade Larry.

— Och vänta fick du din stackare, fortsatte gum-

man. Ty det ville sig så illa, att doktorn inte kunde sända sina män förrän följande morgon. Då hade du somnat, din lille stackare, och din mor satt bredvid dig och strök dig över håret. Hon följde dem så villigt och tyst för att inte väcka dig. Men hur länge du vakat och väntat och vad du upplevat, det ville du aldrig berätta.

— Äh, verkligen? sade Larry. Och han kämpade med sig själv och tillade: Ja, jag minns att jag väntade länge: men jag har aldrig velat tänka på saken.

Han reste sig från bordet och dagen förflöt och då det blev tid därför begav han sig till teatern, sminkade sig och spelade den första akten. När ridån fallit, stannade han framför de okände.

— Nå? sa han. De nickade och smålogo. Han spelade den andra akten och när ridån fallit, stannade han framför de okände.

— Nå! skrek han. De nickade och smålogo. Han spelade den tredje akten. Men knappt hade ridån fallit, förrän han kastade sig över de okände. Därpå voro de förberedda och de övermannade honom och höllo honom hårt mellan sina händer. Därpå var han förberedd och han blev åter lugn och han sa till dem:

— Mina snälla och vänliga herrar, jag har väntat på er i trettio år. Tro inte, nej tro inte att jag skall rymma!

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM Forts. fr. sid. 132.

grundläggna en värdefull och med åren alltmera utvidgad och betydande samling. År 1913 sammanslog de båda föreningarna men först nu har de dyrbara samlingarna fått sin plats i en värdig lokal. Särskilt får man anse det nya museets ypperliga tavelsamling med verk av sådana mästare som Breda, Cranach och Tintoretto såsom en av de värdefullaste en mindre svensk stad har att uppvisa.

I samband med den högtidliga invigningen, som förrättades av museistyrelsens ordförande, landshövding Trolle, avtäcktes på museigården ett av kapten Henric Westman och professor K. G. Westman till Linköpings stad skänkt skulpturverk av Zorn, vars modell av fru Zorn ställts till förfogande för avgjutning i enlighet med den avlidne konstnärens önskan att till stadens smyckande överlåta en av sina skulpturer.

BYSTER Forts. fr. sid. 136.

kunna urskiljas bland Lemoynes arbeten å bevarade avbildningar från 1765 och 1769 års Salonger. De ha liksom ytterligare tre repliker och kopior — en på Stockholms slott, en på Haga och ytterligare en på Nationalmuseum — tillhört Gustaf III, som tydligen gärna såg omkring sig avbildningar av sina förljusande väninnor.

"Le grand Lemoyne" nådde på 1760 talet sitt största rykte och förevigade i marmor upprepade gånger Ludvig XV och andra medlemmar av kungafamiljen. Av samtiden kallades han med rätta "skulptureas Boucher".

Till bild å sid. 140.

En ny fruktansvärd flygolycka, som åter berövat vårt svenska flygvapen en dugande och framstående kraft, inträffade den 13 november i närheten av Malmslätt, då den kände arméflygaren och idrottsmannen löjtnant Gösta Runö störtade under en övningsflygning och ljöt en ögonblicklig död.

I och med löjtnant Runös förolyckande har den svenska aviatiken krävt sitt 41:a dödsoffer. Född 1896 i Stockholm och officer 1919 låg, mänskligt att döma, en lysande och löftesrik bana framför honom. Genom sina många glänsande segrar på idrottens område, varav bl. a. må nämnas erövrandet av bronsmedaljen i modern femkamp i Antwerpen 1920, ansågs han redan korad såsom en av de mest framstående representanterna för svensk i rott vid Olympiska spelen i Paris 1924.

Nedanstående bild återger en av Sveriges alla yppersta ryttarinnor, fröken Maja Flodqvist, vilken f. n. står såsom andra namn i Svenska ridsportens centralförbunds rangrulla i prishoppning för alla svenska ryttare. Över huvud ha ju under senare tid glänsande segrar vunnits av våra svenska ryttarinnor. Det är därför att hoppas att det vid Centralförbundets årsmöte fattade beslutet att ryttarinnans deltagande i tävling skall angivas i propositionerna ej måtte leda till konsekvenser som i ett eller annat avseende stäcka den kvinnliga ridsportens så ståtligt begynta segertåg.

Foto. Fotokompaniet, Sthlm.

Kliché: Gofr. Oh-

FRÖKEN MAJA FLODQVIST, Stockholm, en av vårt lands bästa ryttare, vilken nu genom Svenska Ridsportens Centralförbunds i dagarne antagna bestämmelser om ryttarinnors deltagande, löper fara att bli utestängd från en del tävlingar.

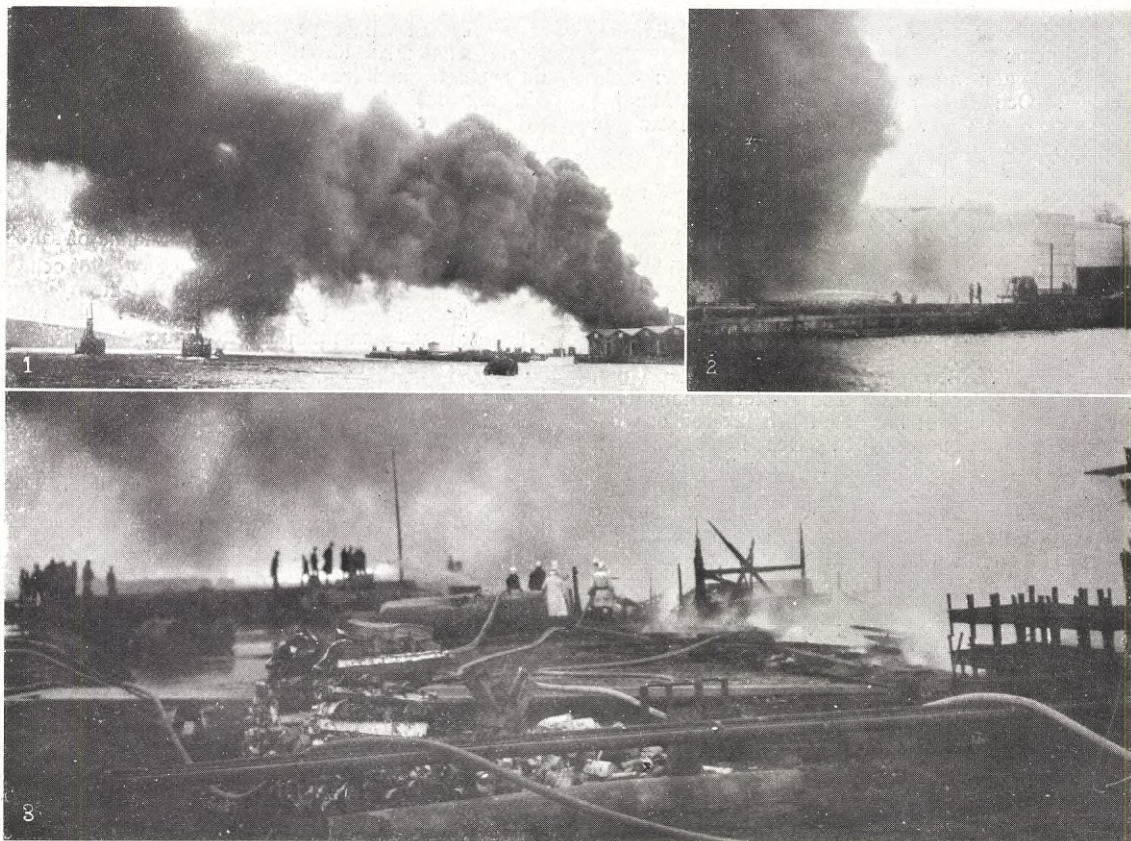

Foto. Göteborgs Illustrati nsbyrå, Gbg. Kliché: Ge. Rihyrå & Klöhnstall, Gbg.
EN VÄLDIG OLJEBRAND härjade den 17 november Väs'kustens Petroleum Aktiebolags oljeupplag vid Färjenäs strax utanför Göteborg. 1. De våltiga rökmolnen driva över Åtusborgsfjorden. 2. De starkt hotade oljecisternerna. 3. Brandplatsen. Text å sid. 139.

**EN NY, SYNNERLIGEN ARBETS-
BESPARANDE
LYFTKRAN** har i dagarne börjat tagas i bruk i Oxelösunds hamn. 1. Traversen eller lyftkranen i sin helhet. 2. Vagnvärdaren vid travsens ändpunkt. Text å sta. 142.

Foto. E. Jette, Oxelösund.
 Vidst. bild: ETT PRAKTISKT LASTFORDON. Som synes kan denna i Tyskland konstruerade

lastvagn lättligen användas såväl å tandsväg som spår- eller järnvägslinje. — Kliché: Sjöberg, Gbg.